

Regionkontoret
Regional utveckling
Therese Lindén
Miljöstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2025-01-15	RS240682

Regionstyrelsen**Svar på motion från Sverigedemokraterna om utfasning av Region Hallands inköp av HVO100 och RME****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen föreslår Regionfullmäktige att besluta att

- avslå motionen.

Sammanfattning

I en motion från Sverigedemokraterna, via Stina Isaksson framförs förslag att regionfullmäktige Halland ska ge regionstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för att Region Hallands egna och upphandlade verksamheter snarast möjligt fasar ut sina inköp av HVO100 och RME till fördel för konventionell diesel.

Region Halland bedriver idag ett aktivt arbete för att minska klimatpåverkan inom transportområdet. Arbetet är i linje med policy och de strategiska åtaganden och planer som antagits, samt med de lagkrav som finns inom området.

Regionkontoret föreslår att avslå motionen.

Bakgrund

I en motion från Sverigedemokraterna, via Stina Isaksson framförs förslag att regionfullmäktige Halland ska ge regionstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för att Region Hallands egna och upphandlade verksamheter snarast möjligt fasar ut sina inköp av HVO100 och RME till fördel för konventionell diesel.

Motionären menar att inköpen av HVO100 och RME har en tveksam och även negativ miljönytta samt skapar fördrande eller kvalitativt försämrade verksamheter.

Tillsammans med en bredd av aktörer i Halland har Region Halland tagit fram *Regional Utvecklingsstrategi (RUS)*, som är en övergripande och långsiktig plan för hur Halland ska utvecklas. Som ett led i detta arbete har också *Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028* tagits fram, som innehåller prioriteringar och mål för den halländska utvecklingen. Aktörerna som har deltagit utgörs av arbetsmarknadens olika parter, länets sex kommuner, akademien, idéburen sektor, företagsfrämjande organisationer, Region Halland, Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter samt hallänningar.

Dokumentet lyfter fram Hallands ambitioner att minska klimatpåverkan och främja utvecklingen av den gröna omställningen. En viktig del i detta arbete handlar om både fossilfrihet och förnybarhet och ett område med stora behov att minska sina utsläpp är transportområdet. Halland har också uttalade ambitioner att öka takten i omställningen.

Region Halland visar tydligt i sin klimat- och miljöpolicy att Region Halland ska vara ett föredöme på klimat- och miljöområdet och medverka till att förverkliga nationella och regionala mål.

Region Halland behöver även uppfylla de lagkrav som finns inom området för transporter. Ett sådant lagkrav är Clean Vehicles Directive (CVD) som tagits fram av EU för att bidra till minskad klimatpåverkan och bättre luftkvalitet. Genom detta lagkrav har EU tagit beslut som innebär att en viss andel fordon, i vissa offentliga upphandlingar, ska klara EU:s definition på ”rena fordon”. För Region Hallands del så innebär detta att tunga lastbilar och tunga bussar måste köras på viss andel förnybara bränslen som HVO100 eller RME för att klara lagkravet. Konventionell diesel kan därför ej ersätta dessa bränslen.

Nedan följer ett förtydligande av lagen:

Kraven trädde i kraft i Sverige den 1 juni 2022 och är genomfört i Lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet samt Förordning (2022:315) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet.

Lagen gäller alla upphandlande myndigheter och enheter som lyder under Lag om offentlig upphandling (LOU) och Lag om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF).

Upphandlingar som omfattas av CVD är:

- Inköp, leasing, hyra och hyrköp av fordon
- Kollektivtrafik på väg (busstrafik med stadsbussar
- Passagerartransporter på väg för särskilda ändamål (skolskjuts)
- Icke-reguljära passagerartransporter (färdtjänst, sjukresor, omsorgsresor)
- Sophämtning
- Utdelning och transporter av post och paket.

Lagen innebär att en viss andel av det totala antalet lätta fordon, tunga lastbilar respektive tunga bussar i ovan nämnda upphandlingar ska vara ”rena fordon”. Kraven gäller inte vid varje enskild upphandling, utan vid samtliga upphandlade avtal som tilldelats av en upphandlande myndighet eller enhet.

Kraven för EU:s definition av ”rena fordon” i CVD är olika för olika fordonstyper, lätta bilar, tunga lastbilar och bussar men innebär i praktiken:

Lätta bilar: Elbilar, bränslecellsbilar samt eventuellt vissa energieffektiva laddhybrider med låga utsläpp av luftföroreningar

Tunga lastbilar och tunga bussar: Definieras som ett rent fordon så länge som det körs med något annat drivmedel än fossil diesel eller bensen. Olika blandningar av fossil diesel eller bensen med förnybart innehåll godkänns inte. De drivmedel som uppfyller definitionen är exempelvis el, vätgas, biogas (CBG/LBG), fordonsgas (CNG/LNG), HVO100, FAME100/B100 och ED95. Biodrivmedel får inte heller vara producerade av råvaror med hög risk för indirekt ändrad markanvändning (ILUC) (ILUC står för Indirect Land Use Change och används som begrepp inom EU:s direktiv om förnybar energi (2018:2001). Förenklat är ”High ILUC-risk”-råvaror, sådana som riskerar att förändra markanvändningen så att klimatpåverkan ökar. I dagsläget gäller det främst palmolja).

Övervägande

Region Halland bedriver idag ett aktivt arbete för att minska klimatpåverkan inom transportområdet. Arbetet är i linje med policy och de strategiska åtaganden och planer som antagits, samt med de lagkrav som finns inom området. Kostnadseffektivitet uppnås genom att se till helheten där både

fordonsparken, drivmedel samt infrastruktur och mobilitetslösningar vävs samman. Teknisk utveckling och beteendeförändringar skapar nya förutsättningar och ger utrymmen till både besparing och investering.

Regionkontoret förslår att avslå motionen

Konsekvensbeskrivning

Inga konsekvenser med anledning av beslutet

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga förändrade ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet

Förvaltning

Krister Björkegren
Regiondirektör

Bo-Josef Eriksson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga:

Motion från Sverigedemokraterna: Utfasning av Region Hallands inköp av HVO100 och RME.

Styrelsens/nämndens beslut delges

Motionärerna